

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 7C/114/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112217197
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mgr. Miriam Plavčáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2015:1112217197.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I pred samosudkyňou Mgr. Mgr. Miriam Plavčákovou v právnej veci navrhovateľa: V. A. V., nar. XX.X.XXXX, Y. XX, XXX XX A., proti odporcovi: Slovenská republika - Národná rada Slovenskej republiky, Námestie Alexandra Dubčeka 1, 812 80 Bratislava, o náhradu škody, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh zamieťa.

Súd odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 1.6.2012, po čiastočnom späťvzátí návrhu v časti o zaplatenie 30.000 Eur titulom nemajetkovej ujmy (konanie v tejto časti zastavené uznesením zo dňa 6.10.2014, č.k. 7C/114/2012-132), sa navrhovateľ proti odporcovi domáhal zaplatenia sumy vo výške 113.362,58 Eur titulom náhrady škody, ktorá mu vznikla v dôsledku nezákonných rozhodnutí vlády SR a Národnej rady Slovenskej republiky.

Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 14.12.2006 bol zvolený uznesením Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len "NRSR") číslo 198 na návrh vlády Slovenskej republiky (ďalej len "vláda") do funkcie predsedu Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky. Funkčné obdobie predsedu je 6 ročné. Dňa 4.12.2008 bol navrhovateľ, na návrh vlády, uznesením NRSR č. 1198 z funkcie odvolaný. Dôvodmi na jeho odvolanie boli nasledovné údajné pochybenia:

- postup Telekomunikačného úradu v rozpore s uzneseniami vlády,
- neakceptovanie technickej komisie Skupiny pre digitálne vysielanie,
- nevyhlásenie konania na verejnoprávny multiplex,
- neriešenie otázky pre vysielateľov,
- nedostatok garancií realizácie multiplexu zo strany víťaza výberového konania,
- nevyžadovanie zmluvného vzťahu medzi vysielateľom a budúcim prevádzkovateľom,
- neakceptovanie stratégie v oblasti kompresie,
- súlad hodnotiacich kritérií vo výzve so zákonom č. 220/2007 Z.z. o digitálnom vysielaní.

Ani jeden z dôvodov, ktoré si NRSR osvojila a pre ktoré navrhovateľ z funkcie odvolala však nie je zákonným dôvodom na jeho odvolanie, pretože predsedu úradu je možné odvolať jedine z dôvodov uvedených v § 7 ods. 9 zákona č. 610/2003 Z.z., prípadne v zmysle ods. 10 citovaného ustanovenia, ak si úrad neplní úlohy podľa tohto zákona, čo sa však v tomto prípade nestalo. Na základe uvedeného má navrhovateľ za to, že odporca prekročil svoju právomoc a navrhovateľa z funkcie odvolal nezákonne, s čím mu v príčinnej súvislosti vznikla škoda titulom ušlého zisku vo výške 113.362,58 Eur.

Odporca sa k návrhu vyjadril podaním zo dňa 26.11.2012. Uviedol, že sa nestotožňuje s tvrdením, že prekročil svoju právomoc. Navrhovateľa z funkcie odvolal na návrh vlády, kde boli špecifikované dôvody na odvolanie. Tieto dôvody vyhodnotil ako zákonné a v súlade s § 7 ods. 10 zák. č. 610/2003 Z.z. a následne bol navrhovateľ kvalifikovanou väčšinou poslancov odvolaný. Nárok navrhovateľa neuznáva v celej jeho výške a rozsahu a žiada ho zamietnuť.

Navrhovateľ vo svojom stanovisku zo dňa 22.1.2013 uviedol, že návrh vlády na jeho odvolanie, ktorý si NRSR osvojila, neobsahoval ani jednu úlohu, ktorá by bola uložená Telekomunikačnému úradu zákonom o elektronických komunikáciách a ktorú by si úrad nebol býval plnil. Ak takéto úlohy existovali v čase jeho odvolania a boli zákonnými dôvodmi, mali byť konkrétne uvedené v návrhu na odvolanie. Žiaden z dôvodov, ktoré sú uvedené v návrhu vlády na jeho odvolanie, nie je možné subsumovať pod § 7 ods. 10 zákona o elektronických komunikáciách. Odvolanie navrhovateľa z dôvodov, ktoré nie sú dôvodmi na odvolanie z funkcie podľa § 7 ods. 10 zákona o elektronických komunikáciách a ani podľa iného ustanovenia zákona, predstavuje jednoznačne prekročenie právomoci zo strany odporcu. Ak si odporca osvojil dôvody, ktoré nie sú upravené v zákone, konal nad rámec zákona a teda v rozpore s čl. II ods. 2 Ústavy.

Podaním zo dňa 6.10.2014 odporca uviedol, že podstatnou otázkou je posúdenie, či odporca prekročil svoju právomoc, alebo nie. V prípade ak by odporca prekročil svoju právomoc, išlo by o tak vážny procesný nedostatok, ktorý by spôsobil nulitu rozhodnutia od jeho počiatku. V tom prípade nie je potrebné neskôr dosiahnuť zrušenie alebo zmenu rozhodnutia pre nezákonnosť. Kreačná pôsobnosť NRSR znamená právo vytvárať vlastné orgány, štátne orgány a spolupôsobiť pri tvorbe iných štátnych orgánov. V zmysle uvedeného NRSR mimo iné volí a odvoláva iných funkcionárov, ak to ustanoví zákon. V tomto konkrétnom prípade je týmto zákonom práve zákon o elektronických komunikáciách (§7 ods. 10). V zmysle uvedeného je treba konštatovať, že držba kompetencie je nevyhnutnou podmienkou platnosti aktu. Je treba rozlišovať medzi aktom nezákonným - spravidla dochádza k porušeniu procesného práva, a aktom nulitným - spravidla dochádza k porušeniu hmotného práva, resp. absentuje právomoc konajúceho orgánu.

NRSR pri odvolávaní navrhovateľa neprekročila svoju právomoc, pretože ju ani prekročiť nemohla, keďže v právomoci odporcu je voliť a odvolávať predsedu Telekomunikačného úradu SR. Ani prípadná nesprávnosť rozhodnutia vydaného pri výkone právomoci orgánu verejnej moci nemôže znamenať prekročenie právomoci ak bolo rozhodnutie vydané postupom v rámci zákona a orgánom na to oprávneným. Právomoc NRSR odvolať navrhovateľa z funkcie je založená ustanovením § 7 ods. 10 zákona o elektronických komunikáciách. Pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím podľa zák. č. 514/2003 Z.z. musí navrhovateľ preukázať okrem iného existenciu nezákonného rozhodnutia, čo sa v tomto prípade nestalo, keďže nezákonnosť nekonštatuje nikto okrem navrhovateľa. Samotnú protiprávnosť rozhodnutia nie je možné ani účelne zisťovať v rámci konania o náhradu škody, pretože protiprávnosť musí byť konštatovaná príslušným orgánom už v čase prejednávania nároku o náhradu škody. Pokiaľ to tak nie je, platí prezumpcia správnosti.

Na vyššie uvedené podanie odporcu reagoval navrhovateľ podaním zo dňa 21.10.2014. Uviedol, že svoje právo na náhradu škody si uplatňuje v zmysle § 5 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.. Tým, že ho odporca odvolal z funkcie z iných ako zákonných dôvodov, tak prekročil zákonom určený rozsah svojej právomoci. Takýmto spôsobom totiž z vlastného rozhodnutia a na základe vlastnej úvahy rozšíril zákonné dôvody odvolania. Ďalej uviedol, že ak by mal relevantnú možnosť využiť akýkoľvek účinný právny prostriedok na revíziu rozhodnutia NRSR podľa platných právnych predpisov SR, bol by ho využil. Podľa platného právneho poriadku SR nemal možnosť využiť žiadne riadne ani mimoriadne opravné prostriedky, ktorými by sa mohol domôcť preskúmania zákonnosti rozhodnutia odporcu. Podotkol tiež, že kreačnú právomoc odporcu nie je možné preskúmať všeobecnými súdmi a ani inými štátnymi orgánmi v smere vyslovenia platnosti alebo neplatnosti uznesenia NRSR, či jeho zrušenia alebo zmeny z dôvodu nezákonnosti postupu. Nemal teda reálnu možnosť získať rozhodnutie, ktorým by iný štátny orgán zrušil alebo zmenil pre nezákonnosť rozhodnutie NRSR.

Zákon o zodpovednosti za škodu v súvislosti s uplatnením práva na náhradu škody ustanovuje tri základné podmienky a to nezákonnosť rozhodnutia, právoplatnosť rozhodnutia a vyčerpanie všetkých riadnych opravných prostriedkov. Z ustanovenia § 6 ods. 2 až 4 predmetného zákona ako i dôvodovej správy k § 6 tohto zákona vyplýva, že z tejto všeobecnej zásady sa pripúšťajú tri výnimky:

- ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa,

- v prípadoch, keď je rozhodnutie vykonateľné bez ohľadu na jeho právoplatnosť,
- v prípade rozhodnutia orgánu štátnej moci, ktoré je týmto orgánom vydané nad rámec jeho právomoci. Navrhovateľ má za to, že v jeho prípade sú splnené podmienky pre uplatnenie práva na náhradu škody stanovené podľa § 6 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu - neexistencia opravného prostriedku, ako aj ods. 4 - prekročenie právomoci. Na skutočnosť, že navrhovateľ nemal možnosť opravného prostriedku by súd mal pozerieť ako na prípad hodný osobitného zreteľa. Rovnako má za to, že je u neho pri neexistencii riadneho opravného prostriedku voči rozhodnutiu odporcu, či iného právneho prostriedku, ktorým by sa navrhovateľ bol mohol domôcť zmeny alebo zrušenia rozhodnutia odporcu pre jeho nezákonnosť, je splnená podmienka podľa § 6 ods. 3 predmetného zákona, nakoľko rozhodnutie odporcu bolo vykonateľné okamihom vyhlásenia.

Nestotožňuje sa s tvrdením odporcu, že tento nemohol prekročiť svoju právomoc, keď v zmysle zákona o elektronických komunikáciách je oprávnený voliť a odvolávať predsedu úradu. Uviedol, že ak bol odvolaný z iných ako zákonných dôvodov, tak odporca svoju právomoc prekročil. Právomoc odvolávať predsedu Telekomunikačného úradu na návrh vlády sa musí uskutočniť výlučne v rozsahu zákona. Ak si NRSR osvojila ako zákonné dôvody na odvolanie navrhovateľa z funkcie, ktoré však nie sú upravené v zákone o elektronických komunikáciách, tak konal nad rámec zákona a teda v rozpore s čl. 11 ods. 2 Ústavy.

Odporca podaním zo dňa 22.1.2015 uviedol, že je toho názoru, že súd by v konaní nemal skúmať otázku zákonnosti odvolania navrhovateľa, keďže navrhovateľ opiera svoj nárok na náhradu škody o ustanovenie § 6 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého nie je podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť, ale prekročenie právomoci orgánom verejnej moci. Podľa jeho názoru je práve prekročenie právomoci kľúčová skutočnosť, ktorú by mal konajúci súd posudzovať a o tejto rozhodnúť. Navrhovateľ nesplnil podmienku na priznanie nároku na náhradu škody, pretože odporca bol oprávnený, tzn. mal právomoc, navrhovateľa odvolať. Taktiež nesúhlasí, že si rozšíril zákonné dôvody na odvolanie navrhovateľa. Ten bol odvolaný podľa § 7 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách. Podľa predloženého návrhu vlády SR bol ako dôvod odvolania uvedený § 7 ods. 10 citovaného zákona. Odporca sa pridrižava názoru, že ani prípadná nesprávnosť rozhodnutia vydaného orgánom verejnej moci, nemôže znamenať prekročenie právomoci, ak bolo rozhodnutie vydané orgánom verejnej moci na to oprávneným.

Vo vzťahu k výške uplatnenej náhrady škody navrhovateľ uviedol, že škodu si uplatnil ako majetkovú ujmu vo forme ušlého zisku zodpovedajúcemu funkčnému platu, ktorý by dosiahol v prípade, ak by nedošlo k jeho nezákonnému odvolaniu z funkcie

Podľa § 101 ods. 1, 2 O.s.p., účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Vo veci súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa a listinami: žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (č.l. 13-20), uznesenie NSSR č. 198 zo dňa 14.12.2006 (č.l. 26), vládny návrh č. 862 (č.l. 28-26), uznesenie NSSR č. 1198 zo dňa 4.12.2008 (č.l. 37), vyjadrenie k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (č.l. 48-50), a oboznámením sa s ostatným obsahom spisu.

Súd sa oboznámil s rozhodnutiami, ktoré predložili/označili účastníci konania:

Podľa § 2 ods. 3 zák. č. 385/2000 Z.z., sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a pri rozhodovaní viazaný len Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a zákonom. Právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutý v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na základe návrhu súdu je pre súd záväzný.

Podľa § 135 ods. 1 O.s.p., súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná [§ 109 ods. 1 písm. b)]. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný

podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; 14) súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní.

S poukazom na citované zákonné ustanovenia, súd rozhodnutiami súdov, predloženými účastníkmi konania, nie je v prejednávanej veci viazaný.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný nasledovný skutkový stav:

Uznesením NSSR č. 198 zo dňa 14.12.2006 bol navrhovateľ zvolený za predsedu Telekomunikačného úradu SR na I. funkčné obdobie dňom 15.12.2006.

Na návrh vlády SR č. 862 bol navrhovateľ uznesením NSSR č. 1198 zo dňa 4.12.2008 odvolaný z funkcie predsedu Telekomunikačného úradu.

Žiadosťou doručenou odporcovi dňa 30.11.2011 požiadal navrhovateľ o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v súvislosti s nezákonným uznesením NSSR č. 1198 zo dňa 4.12.2008.

Listom zo dňa 28.5.2012 odporca nárok navrhovateľa neuznal v celom rozsahu.

Zo mzdového listu navrhovateľa za rok 2010 u zamestnávateľa Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby mal súd za preukázané, že navrhovateľ mal v roku 2010 u tohto zamestnávateľa príjem vo výške 7.433,35 € brutto.

Z potvrdenia o príjme navrhovateľa za rok 2011 u zamestnávateľa Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby mal súd za preukázané, že navrhovateľ mal v roku 2011 u tohto zamestnávateľa príjem vo výške 33.600,14 € brutto.

Z potvrdenia o príjme navrhovateľa za rok 2012 u zamestnávateľa Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby mal súd za preukázané, že navrhovateľ mal v roku 2012 u tohto zamestnávateľa príjem vo výške 14.600,04 € brutto.

U zamestnávateľa Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby teda navrhovateľ v období od 10/2010 do 5/2012 mal príjem vo výške 55.633,53 € brutto.

Súd vec právne posúdil nasledovne:

Predmetom konania je náhrada škody, ktorá vznikla navrhovateľovi v dôsledku nezákonného rozhodnutia NR SR v nadväznosti na nezákonné rozhodnutie vlády SR, ktorým bol navrhovateľ odvolaný z funkcie predsedu Telekomunikačného úradu SR a ktorá spočíva v majetkovej ujme vo forme ušlého zisku zodpovedajúceho funkčnému platu, ktorý by navrhovateľ dosiahol v prípade, ak by nedošlo k jeho nezákonnému odvolaniu z funkcie.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zák. č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 5 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 6 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z., ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody. Za nezákonné rozhodnutie sa nepovažuje výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 7 ods. 2 zák. č. 610/2003 Z.z. účinnom v čase odvolania navrhovateľa z funkcie, na čele úradu je predseda, ktorý je štatutárnym orgánom a ktorého na návrh vlády volí a odvoláva národná rada.

Podľa § 7 ods. 7 písm. c) zák. č. 610/2003 Z.z., výkon funkcie predsedu úradu a podpredsedu úradu sa skončí odvolaním z funkcie.

Podľa § 7 ods. 10 zák. č. 610/2003 Z.z., predsedu úradu môže odvolať národná rada a podpredsedu úradu môže odvolať vláda, ak úrad neplní úlohy podľa tohto zákona.

Navrhovateľ svoj návrh právne odôvodnil tým, že jeho nárok vyplýva z § 6 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom za základné podmienky danosti nároku na náhradu škody označil nezákonnosť rozhodnutia, právoplatnosť nezákonného rozhodnutia a vyčerpanie všetkých riadnych opravných prostriedkov.

Vo vzťahu dôvodnosti nároku podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. mal navrhovateľ zato, že pri neexistencii riadneho opravného prostriedku a s prihliadnutím na skutočnosť, že mu právny poriadok SR neposkytol prostriedok, ktorým by mohol dosiahnuť zrušenie Nezákonného rozhodnutia je jeho nárok vyplývajúci z citovaného zákonného ustanovenia dôvodný. Vo vzťahu k povinnosti vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky proti Nezákonnému rozhodnutiu ako podmienku dôvodnosti nároku na náhradu škody poukázal navrhovateľ na výnimky, kedy sa využitie riadnych opravných prostriedkov nevyžaduje (prípady hodné osobitného zreteľa, nezákonné rozhodnutie vykonateľné na právoplatnosť, prekročenie právomoci orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal). K námietke odporcu, že navrhovateľ nepreukázal danosť Nezákonného rozhodnutia navrhovateľ uviedol, že podľa jeho názoru "...zo samotného zákona o zodpovednosti za škodu a jeho dôvodovej správy je zrejmé (pozri vyššie), tento zákon sám ustanovuje výnimky, pri ktorých splnení nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou pre uplatnenie práva na náhradu škody." (čl. 151).

Súd sa nestotožňuje s názorom navrhovateľa, že zákon č. 514/2003 Z.z. ustanovuje v § 6 ods. 2 výnimky z podmienky, že nezákonné rozhodnutie nemusí byť zrušené resp. zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Už v príslušnej dôvodovej správe, na ktorú sa navrhovateľ odvoláva je výslovne uvedené: "Nezákonnosť rozhodnutia nie je možné a ani účelné zisťovať v rámci konania o náhrade škody. Nezákonnosť rozhodnutia musí byť v čase prejednávania nároku o náhrade škody už konštatovaná príslušným orgánom, ktorý je podľa procesným predpisov oprávnený zrušiť nezákonné rozhodnutie pre jeho nezákonnosť. Otázkou nezákonnosti rozhodnutia nie je možné riešiť ako otázku predbežnú. Podmienkou priznania nároku je teda to, že nezákonné rozhodnutie príslušný orgán zmenil alebo zrušil."

Rovnako sa súd nestotožňuje s názorom navrhovateľa, že nebolo možné dosiahnuť zrušenie ním označeného Nezákonného rozhodnutia právnymi prostriedkami, ktoré ustanovuje náš právny poriadok - opak je zrejmý napr. z rozhodnutia ÚS SR č.k.. III. ÚS 571/2014266 zo dňa 17. marca 2015 (nevymenovanie sudcov ÚS SR prezidentom), na ktoré sám navrhovateľ poukazoval v súvislosti s prekročením právomoci - v predmetnom rozhodnutí ÚS SR zrušil rozhodnutia prezidenta SR z dôvodu ich rozporu s právnym poriadkom. Skutočnosť, že ÚS SR uznesením zo dňa 14.10.2009, sp.zn. I. ÚS 288/09 sťažnosť navrhovateľa pre porušenie jeho ústavných práv odmietol ako zjavne neopodstatnenú nie je dôkazom, že právny poriadok SR neposkytol navrhovateľovi právne prostriedky na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia, ktoré on považoval za nezákonné (napr. rozhodnutie ÚS SR č.k.. III. ÚS 571/2014-266 zo dňa 17. marca 2015). Čo sa týka námietky navrhovateľa, že zrušenie rozhodnutia pre nezákonnosť sa nevyžaduje v prípade, ak sú tu okolnosti hodné osobitného zreteľa, táto námietka nie je dôvodná - z § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že okolnosti hodné osobitného zreteľa možno vzťahovať iba na podanie riadneho opravného prostriedku ako podmienku priznania nároku na náhradu škody upravenú v tomto odseku zákonného ustanovenia.

Súd sa nestotožnil ani s názorom navrhovateľa, že jeho nárok vyplýva aj z § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.

Podľa § 6 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z., ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak

bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

Z tohto zákonného ustanovenia nevyplýva, že zmena alebo zrušenie Nezákeňného rozhodnutia sa na uplatnenie nároku na náhradu škody nevyžadujú. Prvá veta § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. vo vzťahu ku vzniku nároku a náhradu škody ustanovuje výnimku z podmienky, že zrušené v dôsledku nezákonnosti musí byť právoplatné rozhodnutie, t.j. škodu podľa tohto ustanovenia možno uplatniť ak príslušný orgán zrušil ako nezákonné neprávoplatné rozhodnutie.

S prihladnutím na vyššie uvedené súd nárok navrhovateľa vyhodnotil podľa § 6 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z. z. ako nedôvodný, pretože navrhovateľom označené nezákonné rozhodnutie nebolo žiadnym príslušným orgánom zmenené ani zrušené pre rozpor s objektívnym právom, tj. pre nezákonnosť.

Navrhovateľ svoj nárok opieral aj o tvrdenie, že z funkcie predsedu Telekomunikačného úradu SR bol odporcom odvolaný z dôvodov, ktoré presahujú rámec ustanovenia § 7 ods. 10 zák. č. 610/2003 Z.z.. Tým, že ho odporca odvolal z iných dôvodov ako predpokladá citované ustanovenie zákona, prekročil svoju právomoc, s čím navrhovateľovi v príčinnej súvislosti vznikla škoda titulom ušlej mzdy.

Z ustanovenia § 7 ods. 10 zák. č. 610/2003 Z.z. vyplýva, že národnej rade je určená právomoc predsedu úradu odvolávať. Súd sa preto nestotožňuje s tvrdením, že v prípade ak bol navrhovateľ odvolaný z iných dôvodov, ako ustanovuje citované zákonné ustanovenie (ak úrad neplní úlohy podľa tohto zákona), tak odporca prekročil svoju právomoc. V prípade takejto hypotézy by aj každé súdne rozhodnutie (prípadne rozhodnutie iného orgánu), na vydanie ktorého neboli splnené podmienky, znamenalo prekročenie právomoci. Všetky takéto rozhodnutia by teda boli nulitnými právnymi aktmi a druhostupňový súd, prípadne iný orgán, by nemal dôvod na zmenu, resp. zrušenie takéhoto rozhodnutia, ale možno by sa určovalo, či rozhodnutie je alebo nie je nulitné resp. či je vydané v rámci právomoci orgánu alebo nad jej rámec.

Ak by aj navrhovateľ bol odvolaný na podklade "nezákonných" dôvodov, nejednalo by sa o prekročenie právomoci zo strany odporcu, ale o nezákonnosť rozhodnutia za súčasného predpokladu, že by nezákonnosť bola konštatovaná príslušným orgánom.

Ústavný súd SR uznesením zo dňa 14.10.2009, sp.zn. I. ÚS 288/09, sťažnosť navrhovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú, pričom vo svojom rozhodnutí mimo iné uviedol, že z ustanovenia § 7 ods. 10 zákona o elektronických komunikáciách v spojitosti s § 6 ods. 3 [predovšetkým písm. n)] citovaného zákona prima facie vyplýva, že úlohy, za neplnenie ktorých môže národná rada odvolať predsedu telekomunikačného úradu, môžu vyplývať aj z iných (osobitných) predpisov, nielen výlučne zo zákona o elektronických komunikáciách. V tomto smere ústavný súd pripomína, že sťažovateľ namietal formu/ rozsah (bod 4), nie samotný obsah dôvodov. Nezákonnosť rozhodnutia, tzn. posudzovanie dôvodov odvolania navrhovateľa z funkcie, nie je možné zisťovať v tejto prejednávanej právnej veci.

A keďže súd zastáva názor, že odporca neprekročil svoju právomoc pri odvolaní navrhovateľa z funkcie, pretože táto právomoc mu vyplýva z § 7 ods. 10 zák. č. 610/2003 Z.z. a súčasne nezákonnosť rozhodnutia odporcu nebola konštatovaná príslušným orgánom, bolo potrebné návrh zamietnuť.

Navrhovateľ v priebehu konania uvádzal, že proti rozhodnutiu odporcu nemal k dispozícii žiaden opravný prostriedok a teda sa nemohol domôcť ani zmeny, či zrušenia tohto rozhodnutia.

V tejto súvislosti poukázal i na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 8/97, v ktorom Ústavný súd uviedol, že je oprávnený preskúmať konanie každého subjektu, ktorý svojím konaním môže porušiť ústavné právo iného subjektu a v tomto smere ho aj posúdiť, nemôže však jeho protiprávne konanie nahradiť svojím konaním, resp. rozhodnutím. K tejto námietke navrhovateľa súd poukazuje na čl. 127 ods. 2 veta prvá Ústavy SR, podľa ktorého, ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Teda napriek skutočnosti, že ÚS SR nemôže protiprávne konanie nejakého subjektu nahradiť svojim konaním a rozhodnutím, je oprávnený protiprávne rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zrušiť.

Bez ohľadu na skutočnosť, či nejaký orgán pri vydávaní rozhodnutia prekročil svoju právomoc, z obsahu a účelu zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že súd rozhodujúci o náhrade škody má pri svojom rozhodnutí vychádzať už z daných podkladov (napr. rozhodnutie príslušného orgánu o tom, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu, rozhodnutie o zrušení alebo zmene iného rozhodnutia pre nezákonnosť a pod.) a tieto podklady iba posúdiť a vyhodnotiť, či je daný nárok na náhradu škody. Z tohto dôvodu je súd názoru, že v konaní o náhrade škody nie je možné posudzovať či iný orgán pri vydávaní rozhodnutia prekročil alebo neprekročil svoju právomoc a hodnotiť tak v občianskom súdnom konaní správnosť postupu akéhokoľvek orgánu, ktorého nesprávne konanie môže zakladať nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Takému výkladu svedčí napr. aj dôvodová správa k zákonu č. 412/2012 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (K bodu 7: "Návrh vychádza z platnej úpravy, nakoľko existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s ustanovením § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov.

Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR, poškodený subjekt by sa mal obrátiť v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. na okresný súd, aby konštatoval, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prieťahov. Postup súdu vyššieho stupňa by bol v takomto prípade preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a uvedené len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní je oprávnený Ústavný súd SR.

Vzhľadom na vyššie uvedené návrh zákona výslovne dopĺňa, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. až v prípade, ak o existencii prieťahov bolo rozhodnuté týmto oprávneným orgánom.

Obdobne sa dopĺňa úprava, v zmysle ktorej pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa, vyšetrovateľa finančnej správy, príslušníka Policajného zboru alebo povereného pracovníka finančnej správy sa vychádza z výsledkov vybavenia žiadosti o preskúmania postupu prokurátorom."

Možno teda zhrnúť, že na to aby boli splnené predpoklady na náhradu škody podľa § 6 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. sa síce nevyžaduje zmena alebo zrušenie nezákonného rozhodnutia príslušným orgánom, avšak pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu je v tomto prípade nevyhnutné, aby príslušný orgán skonštatoval, že vydaním príslušného rozhodnutia došlo k prekročeniu právomoci orgánu.

Vzhľadom na nepreukázanie základných zákonných podmienok zakladajúcich zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (danosť rozhodnutia zrušeného alebo zmeneného pre nezákonnosť resp. preukázania, že pri vydávaní navrhovateľom označeného rozhodnutia došlo k prekročeniu právomoci NR SR súd vyhodnotil návrh navrhovateľa ako nedôvodný a zmietol ho, pričom sa nezaoberal už otázkou vzniku škody, resp. nemajetkovej ujmy, ako ani otázkou príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím.

Nad rámec vyššie uvedeného súd poznamenáva, že ak by bol v tomto prípade daný nárok na náhradu škody, škoda vyčíslená navrhovateľom presahuje škodu, ktorá mu v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím mohla vzniknúť - pri pravidelnom behu vecí, t.j. v prípade, že by nedošlo k odvolaniu navrhovateľa z funkcie predsedu Telekomunikačného úradu SR by navrhovateľ dosiahol príjem vo výške

uplatnenej majetkovej ujmy, avšak by nedosiahol príjem v Národnej agentúre pre sieťové a elektronické služby, prípadne iné príjmy za činnosti, ktoré by pri výkone funkcie predsedu Telekomunikačného úradu SR nemohol pre nezlučiteľnosť vykonávať. V takomto prípade by označené príjmy bolo potrebné pri výpočte škody zohľadniť ich odpočítaním od príjmu, ktorý by dosiahol z funkcie predsedu TÚ SR.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s prihliadnutím na skutočnosť, že odporca si náhradu trov konania neuplatnil a iné trovy konania mu nevznikli.

Poučenie:

Účastník konania môže napadnúť rozhodnutie súdu I. stupňa odvolaním.

Odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, O.s.p.)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. (§ 205 ods. 1, 2 O.s.p.)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.